

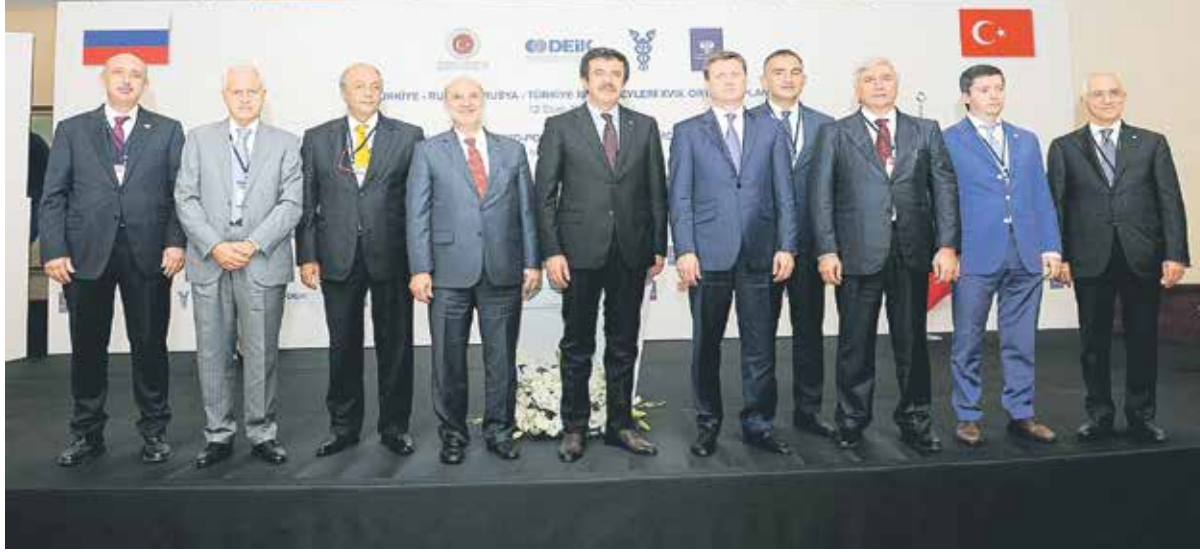
EKİM 2016

DEİK KÜRESEL DÜNYA

Türkiye-Rusya ekonomik entegrasyonu hızlanıyor

Türkiye-Rusya İş Konseyi 18. Ortak Toplantısı, DEİK ev sahipliğinde, T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, Rusya Federasyonu Enerji Bakanı Aleksandr Novak, DEİK/Türkiye-Rusya İş Konseyi Başkanı Tuncay Özilhan, Rusya-Türkiye İş Konseyi Başkanı Ahmet Palankoyev ve DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan'ın katılımları ile 12 Ekim 2016 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi.

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, Türkiye ile Rusya'nın birbirini tamamlayan birçok özelliği bulunduğunu, iki ülke arasında rekabetsiz ziyade tamamlayıcı nitelikte bir ilişki sürdürdüğünü belirtti. Zeybekci, "Rusya'da her neyse Türkiye'de var. Türkiye'nin Rusya ile bir araya gelmesi, bir artı bir iki değil; bir artı bir beş yapıyor" dedi. Türkiye ile Rusya arasındaki ticari ilişkilerin, enerji hammaddesi ve ara malı ithalatı bazında genişletilmesi gerektiğine vurgu yapan Bakan Zeybekci, "Türkiye'nin Rusya'daki yatırımları 2 milyar ABD Doları civarında. Türk müteahhlik sektörü 65 milyar ABD Doları yatırım gerçekleştirdi. Aradaki sıkıntıların giderilmesi için Türk Akımı Projesi, Akkuyu Nükleer Santrali önemli bir fırsattır" dedi. Ekonomi Bakanı Zeybekci, iki ülke arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının yakın zamanda hayata geçirilebileceğine değindi: "Ticaretin önündeki engellerin kaldırılması içinde yaz sebzeye ve meyve anlaşmasının bir bölümünü aşacağız. Rusya ile Serbest Ticaret An-

RUSYA
23,9
MİLYAR \$
Toplam dış ticaret hacmi (2015)

RUSYA
3 bin
ADET
Rusya'da faaliyette bulunan Türk şirket sayısı

RUSYA
10
MİLYAR DOLAR
Rusya'nın Türkiye'de yatırımlarının büyüklüğü

laşması için görüşmelerde önemli noktalara geldik. Ticaretin önündeki engellerin kaldırılması konusunda 2017'nin ortasında STA'nın imzalanmasını öngörüyoruz."

"Afrika'da ortak olabiliriz"

Ekonomi Bakanı Zeybekci, iki ülke arasında hizmet sektörü, kamu alımları, metalurji, tarım, kimya gibi alanlarda tam bir entegrasyon sağlanması gerektiğini belirterek, Türk ve Rus şirketlerin ortaklığı ile üçüncü ülkelerde yatırım yapılmasının planlandığını söyledi. Zey-

bekci sözlerine şöyle devam etti: "Pazar sadece Rusya değil, Avrasya ve Gümrük Birliği sınırlarındaki ülkeler de değil. Ekonomik büyümenin dinamosu önümüzdeki yıllarda Afrika olacaktır. Rusya ve Türkiye olarak önümüzdeki dönemde ortaklıklarını içeren bir girişimleri destekleyeceğiz." Doğalgaz ve hammadde üzerinden ticaret yapmak yerine petrokimya, yüksek teknoloji içeren diğer alanlarda ticarete konu olması gerektiğini belirten Bakan Zeybekci, dünyanın en iddialı yatırım teşvikleri-

nin şu anda Türkiye'de verildiğini hatırlattı.

100 milyar dolarlık ticaret hedefi

Rusya Federasyonu Enerji Bakanı Aleksandr Novak, "Ticari ve ekonomik ilişkilerimizin gelişmesinde pozitif gündem oluşturmak yararlı olacaktır" dedi. İki ülke arasındaki ticaret hacminin yakın zamana kadar arttığını belirten Novak, Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Putin'in Türkiye'ye gelmesinin ticari ve ekono-

mik ilişkilerin gelişmesine önem verildiğinin kanıtı olduğunu söyledi. Yıllık ticaret hacminin 4 kat artırılarak 100 milyar ABD Dolarına çıkarılmasının hedeflendiğini belirten Bakan Novak, Ekonomi Bakanı Zeybekci ile ekonomik işbirliği anlaşmasının imzalandığını belirtti. Ulaştırma, enerji, metalurji ve Türk Akımı Projesi özelinde imzalanan anlaşmalara vurgu yapan Novak, iki ülke arasındaki ilişkilerin tekrar eski haline geleceğine emin olduğunu belirtti. Novak, ruble ile ticaretin gelişmesi, feribot hat seferlerinin artırılması, araç sürücülerine özel vize uygulamaları, uçak seferlerinin artırılması gibi konuların gündeme geldiğini ifade etti ve bu alanlarda mutabık kalınacağını düşündüğünü söyledi. Novak, "Özellikle iş çevrelerini ilgilendirecek proje, Rusya'nın doğrudan yatırım fonunun Türkiye'de faaliyet göstermesidir. Rusya'da yapılacak yatırım projeleri de görüldü" dedi. Son teknoloji ürünlerinin geliştirilmesi konusuna ağırlık verildiğini belirten Bakan Novak, petrol, doğalgaz, eğitim, turizm, petrokimya ve inşaat alanında potansiyelin mevcut olduğunu, yatırım ve ticari alanda işbirliği yapılmasının önemli olduğunu belirtti. Bakan Novak, sözlerine şu şekilde devam etti: "Siyaset ve ekonomi alanında istikrar çok önemlidir. İş Konseylerinin yapıcı diyalogun oluşturulmasında rolleri büyük. Türk ve Rus şirketlerin bugünkü çalışmalarının iki halka da faydalı olacağını düşünüyoruz."

"Vize serbestisinin geri gelmesini umuyoruz"

DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan ise, Türkiye ve Rusya'nın ortaklığına vurgu yaptı ve vize serbestisinin yeniden sağlanması gerektiğini belirtti: "Avrasya coğrafyasındaki iki büyük aktör olarak her alanda birlikte rol alacağımız ortadadır. Önümüzdeki dönemde iki ülke arasındaki ilişkilerde birçok gelişme beklemekteyiz. Rusya ile bölgesel işbirliği, enerji, ulaştırma, tarım ve hayvancılık, sanayi, inşaat müteahhlik, bilim ve eğitim gibi birçok alanda işbirliği konularını ele alıyoruz. Tüm bu çalışmaların hızla yürütmesi için Rusya tarafından tek taraflı olarak askıya alınan vize serbestisinin geri gelmesini umuyoruz" dedi. DEİK Başkanı Vardan, Türk Akımı Projesi'nin önemini de altını çizdi: "Türkiye bu dönemde soğukkanlı bir diplomasi yürütmüştür. Türk Akımı Projesi'nin imzalanmış olması, 15 Temmuz sonrası tüm dünyaya Türkiye'nin yatırım ve ticari ortak olarak cazibesini her daim koruduğu mesajını vermesi açısından büyük önem taşıyor." Enerji zirvesinde oldukça önemli çıktılar elde edildiğine değinen Vardan, "Her zaman söylediğimiz gibi, Türkiye ve Rusya bu bölgede sadece ikili ilişkilerde değil, bölge istikrarı ve ilişkilerde önemli rol oynuyor" dedi. Vardan, toplantı vesilesiyle turizm, tarım ve inşaat sektörlerinin ele alınacağını belirtti.

TÜRK VE AMERİKAN İŞ DÜNYASI TEMSİLCİLERİ SEKİZİNCİ KEZ BİR ARAYA GELDİ

8. Türkiye Yatırım Konferansı New York'ta gerçekleştirildi

DEİK, Türkiye-ABD İş Konseyi (TAİK) ve Citibank işbirliğinde düzenlenen 8. Türkiye Yatırım Konferansı, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak, DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan, DEİK/TAİK Başkanı Ekim Alptekin ve Citibank Türkiye Genel Müdürü Serra Akçaoğlu'nun katılımıyla 21 Eylül 2016 tarihinde New York'ta gerçekleştirildi.

Ekonomi Bakanı Zeybekci açış konuşmasında, darbe girişiminin ardından Türkiye'de her şeyin 'mucize' denilebilecek kadar iyi bir noktada olduğunu ifade etti ve bu başarının, her şeyin halkın kontrolünde olmasına bağlıdır. Darbe girişimi sonrasında Türk halkının demokrasi, özgürlük ve insan haklarının, hukukun üstünlüğü ve devletin sahibi haline geldiğini vurgulayan Zeybekci, "Bu, bir Türk sivil demokrasi devrimi olarak dünya demokrasi tarihine geçecek" dedi. Zeybekci konuşmasında 15 Temmuz sonrası yaşanan ekonomik gelişmelere değindi ve "18 Temmuz günü saat 08.30'da Türkiye'deki tüm bankalar, uluslararası bankacılık sistemi içinde bütün mükellefiyetlerini yerine getirebilir durumdaydı. Darbe gecesi öncesi Türkiye'de 1 ABD Doları 2,88 liraydı. Bütün

beklentiler ABD Dolarının 2 veya 3 katına çıkacağı yönündeydi. Pazartesi günü ABD Doları en fazla 3,07 lira değerini gördü ve sonrasında 2,90'lara kadar geriledi" dedi. Bakan Zeybekci, Türkiye'de cari açığın milli gelire oranının yüzde 11 seviyesinden yüzde 4,4 seviyesine gerilediğini bilgisini verdi.

"Bu haliyle TTIP kabul edilebilir değil"

Türkiye ile AB arasında ekonomik anlamda yüksek düzeyde bir entegrasyon olduğunu vurgulayan Zeybekci, sözlerini şöyle sürdürdü: "AB ile 1996'da yürürlüğe giren Gümrük Birliği, AB'nin üçüncü ülkelerle imzaladığı serbest ticaret anlaşmalarında Türkiye'ye otomatik olarak kapılarını açabilir. Yani Avrupa Birliği, ABD ile TTIP anlaşması sonucu olarak ekonomik işbirliğine giderse, Amerikan şirketleri, Avrupa'dan elde ettiği tüm hakları otomatik olarak Türkiye'den de elde ediyor olacak ancak Türkiye tarafına baktığımız zaman, Türk ürünleri aynı haklara sahip olmayacak. Bu kabul edilebilir değil. TTIP anlaşması kabul edildiğinde, Türkiye elini kolunu bağlayıp, 'Bunun sonuçlarına katlanırsanız' diyemez. Kendini korumaya alır" dedi.

ABD
1000
Türkiye'de faaliyet gösteren ABD'li şirket sayısı

ABD
50
MİLYAR \$
ABD'li şirketlerin Türkiye'deki toplam yatırımı

ABD
60
BİN
ABD'li şirketlerin Türkiye'de sağladığı toplam istihdam

"Enerji alternatif kaynaklar oluşturmamız"

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak ise Türkiye'nin enerji kaynaklarını çeşitlendirmesi ve stratejik olan bölgesindeki ülkelerle farklı sinerjiler oluşturarak daha etkin bir rol alması gerektiğini söyledi. Türkiye'nin,

yılda toplam 50 milyar metreküpün üzerinde tüketimle dünyanın en büyük doğalgaz tüketen ülkelerinden biri olduğunu belirten Albayrak, "gaz talebimizin yüzde 50'sinden fazlası tek bir ülkeye dayanıyor. Alternatif kaynaklar oluşturmamız" dedi.

Türkiye'nin bölgesindeki ülke-

lerle farklı sinerjiler yaratarak, ekonomi, enerji ve güvenlik alanlarında bölgeye büyüme ivmesi kazandırması gerektiğini söyleyen Bakan Albayrak, bu konuda Türkiye'nin yeni çözümler üretmesi gerektiğini sözlerine ekledi. Albayrak, Türkiye'nin stratejik konumuna işaret ederek, bölgesin-

deki Rusya, Azerbaycan, Kazakistan, Suudi Arabistan, İran ve Katar gibi petrol ve doğalgaz rezervleri zengin ülkelere dikkati çekti.

"ABD ile ticaret artmalı"

DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan ise Türkiye ile ABD arasındaki ticaret hacminin artması gerektiğini söyledi. Vardan, Türkiye'nin iş imkanlarına açık ve pek çok fırsat sunabilecek bir ülke olduğunu ifade etti. Türkiye ve ABD'nin karşılıklı ekonomik ilişkilerine değinen Vardan, "Türkiye ile ABD arasındaki ticaret hacmi seviyesinden memnun değiliz. Bunun artması gerek" dedi. Türkiye'nin yabancı yatırımı çekmeye devam ettiğine dikkati çeken Vardan, "Türkiye'nin toplam 126 ülkeyle ticaret ilişkisi var. Türkiye'ye yatırım yapın, Türkiye'yi ticaret merkezi olarak kullanın" diye konuştu.

DEİK / TAİK Başkanı Ekim Alptekin ise, Türk ekonomisinin 2008'deki küresel finansal krize karşı dirençli olduğunu dikkati çekti ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, dengesiz ekonomik koşullarda ülke ekonomisini başarıyla yönettiğini söyleyerek, bunun güçlü ekonomik politikaların bir sonucu olduğunu vurguladı.

Seferberlik tüm hızıyla sürüyor

DEİK İş Konseyi Başkanları ve Yürütme Kurulu Üyeleri, darbe girişimi sonrası sorumlulukları ülkelerdeki muhataplarını bilgilendirmek için başlattıkları temaslarına son hızıyla devam ediyor.

Sayfa 2-3

DEİK'in AB temasları artıyor

DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan ve DEİK İletişim Komitesi Üyeleri, DEİK Avrupa İş Konseyleri işbirliğiyle 26-28 Eylül 2016 tarihlerinde Brüksel'de temaslarda bulundu.

Sayfa 2-3

İran pazarı mercek altında

DEİK, tarafından düzenlenen "İran'da Yatırım ve İş Yapma Semineri" iş dünyasının İran'daki fırsatları en iyi şekilde değerlendirmesini ve risklerden kaçınmasını hedefliyor.

Sayfa 4

Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumu

Türkiye - Afrika Ekonomi ve İş Forumu, 2-3 Kasım 2016 tarihleri arasında İstanbul'da Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlenecek. Forumu geniş katılım bekleniyor.

Sayfa 4

İran'da yatırım ve iş fırsatları İstanbul'da ele alındı

Ambargo sonrası dönemde İran pazarı yatırımcılara önemli fırsatla sunuyor. DEİK, konunun uzmanları ile düzenlediği etkinlikte iş dünyasının bu fırsatları en iyi şekilde değerlendirmesini ve risklerden kaçınmasını hedefliyor.

DEİK/Türkiye-İran İş Konseyi Başkanı Bilgin Aygül ev sahipliğinde, 6 Ekim 2016 tarihinde gerçekleştirilen "İran'da Yatırım ve İş Yapma Semineri, İran merkezli Atieh Hukuk Firması Avukatı Seyedbehnam Khatami, DEİK/Türkiye-İran İş Konseyi Yürütme Kurulu Üyeleri Osman Aksoy ve Ruza Eser'in katılımları ile İstanbul'da gerçekleştirildi.

İran'da yatırım ortamının ele alındığı seminerde konuşan DEİK/Türkiye-İran İş Konseyi Başkanı Bilgin Aygül, İran'ın 37 yıldır ambargo altında olmasına rağmen güçlü ekonomisi ile tam bir fırsat ülkesi olduğunu söyledi. Halihazırda 200 Türk yatırımcının İran'a 3 milyon ABD Doları ile 1 milyar ABD Doları arasında yatırım yaptığını ifade eden İş Konseyi Başkanı Aygül, İran'ın avantajlarından bahsederek, İran piyasasında

doğalgaz fiyatının Türkiye'ye kıyasla sekizde bir, elektrik fiyatının ise dörtte bir değerinde olduğunu belirtti. Makine, otomotiv, turizm, mobilya, tekstil alanlarında İran'ın önemli fırsatlar barındırdığını ifade eden Aygül, İran'ın dünyanın en büyük ilk iki doğalgaz rezervine sahip ülkesi

olduğunu ifade ederek, son dönemde ülkenin karayolu ulaşımı konusunda altyapısını güçlendirdiğini söyledi.

"İran'a ihracat patlamasızor"

Aygül, bazı ambargoların kalkmasına rağmen İran'a ihracat açısından çok fazla bir şey değişmediğini söy-

ledi. İhracatta bir patlamanın beklenmemesi gerektiğini aktaran Aygül, "Ekonomileri kötü. İran'da şu an için somut olarak var olan şey umut" dedi. Aygül, İran'a para aktarma mekanizmalarında yaşanan sıkıntı ile ilgili ise "Sorun ABD ve İran'daki seçimlerden sonra çözülür" dedi.